

naravna težnja in sposobnost – morda celo osnovno stanje, ničelno stanje golega *bivanja*, stanje, ki pa ga ukine kakršna koli *želja*.

Lahko si predstavljam, kako čudno zvenijo te besede v ušesih družbe, ki je postavila na svoj oltar besede kot: hrepeneti, hoteti, postati, imeti . . . Toda ali si po teh geslih svojih poslednjih tisočletij, homo sapiens, dobro? Si srečen?

ZNOVA

V zdaj popolni samotnosti te doline se znova začenja samodejno ponotranjanje mojega življenja. Nihanje sence vejice na sončnem zidu mi zbršne vse misli. Lačen sem tišine, negibnosti, plavanja v tihi reki sveta. To je tisto kopnenje jaza v točko, ki se utrne, metamorfoza fanta srednjih let, zaprednega v kokon skrbi in nujnosti, v preprostega žužka, čemečega na kamnu in migajočega s tipalkami . . .

Burja je razgnala oblake. Sonce sije na mizo skozi motne šipe in reže modrikaste pramene skozi dim cigare. Mačka spi zvita v klobčič; kjer jo osvetljujejo žarki, ji kožuh zlato žari. Sinice ščebetajo pred vrati. Kmalu bodo začele prositi hrano. Prvi zimski dan.

Tri vsakdanje zgodbe

Marko
Sosič

DECEMBER 1959

H. je bil star trideset let, ko se je odločil, da bo odpotoval. Po stricu (maminem bratu), s katerim je do takrat živel, je podedoval nekaj denarja in sklenil, da odpotuje v Avstralijo.

Na letališču v Melbournu ga je počakal človek, ki ga je H. spoznal nekaj let poprej, čisto po naključju, v neki gostilni blizu Tržiča.

– Če hočeš v življenju kaj doseči, moraš odpotovati v Avstralijo, – mu je takrat dejal človek, ki je že nekaj let živel v bližini Melbournu. – In če

prideš v Avstralijo, – je dodal človek, – se moraš takoj poročiti, da lahko dobiš državljanstvo. –

Pustil mu je bil naslov in se kmalu potem poslovil. H. se je vsega tega dobro spominjal, verjel mu je vse, kar mu je pripovedoval o tisti deželi, čeprav ga je komaj spoznal.

Ko sta se H. in človek iz Avstralije srečala na letališču v Melbournu, ga je H. takoj vprašal, če je poskrbel za njegovo poroko. Človek ga je objel, se mu nasmehnil in ga pospremil na pijačo. Spila sta nekaj whiskyjev, in ko sta nekaj ur gledala avione, ki so pristajali in odhajali, sta odšla v neki motel. Tam se je pošteno naspal in drugo jutro sta se odpeljala proti Gosfordu. Parkirala sta nekje v predmestju, v bližini bencinske črpalke, ob kateri je bil bar in neke vrste zabavišče za turiste. H. in človek iz Avstralije sta stopila prav tja. H. česa takega ni še nikoli videl. V večjem prostoru je bil postavljen krog iz petnajstih lesenih omaric. Vsaka je imela na sprednji strani steklo. Ob eni izmed teh sta stala dva turista in gledala skozi steklo v notranjost. H. je videl, da mečeta kovance v ozko zarezo, da pritiskata na gumb in se smejeta. Ker se je človek iz Avstralije za trenutek oddaljil, je tudi H. hotel zaigrati na tisti čudni avtomat. Vrgel je kovanec v špranjico in pogledal skozi steklo. V notranjosti se je začela vrteti železna plošča in nanjo je začela padati koruza. H. se je spomnil, da mora pritisniti tudi na gumb. Pritisnil je in naenkrat so se v notranjosti omarice odprla večja vratca, skozi katera je prilezla kokoš, in začela s težavo zobati koruzo po vrtljivi plošči. Kokoš se je spotikala na vrteči se plošči, toda dokler ni pojedla vse koruze, se plošča ni ustavila. H. je še nekaj časa gledal v omotično kokoš, nato pa je poiskal svojega človeka. Na dnu sobe je odgrnil plastično zaveso in za njo zagledal rdečelaso žensko, ki je ob vrečah koruze listala revijo o vrtnarstvu in zdolgočaseno poslušala, kar ji je govoril človek iz Avstralije. H. je stopil v notranjost in človek mu je predstavil žensko, s katero naj bi se H. poročil, da bi dobil državljanstvo. Ime ji je bilo Arlette. Bila je približno pet let starejša kakor H. Človek iz Avstralije mu je povedal, da je že mnogim storila to uslugo in da za vse skupaj ne želi pretirano veliko denarja. Dva tisoč dolarjev.

Ko se ji je H. približal in ponudil roko, se je vanj ozrla s širokim nasmehom. Nato je poklicala prijateljico, jo zaprosila, da popazi na omarice s kokošmi, in vsi trije so stopili do bara ob bencinski črpalci.

Ob šanku se je H. začel opravičevati, češ da mu je nerodno, ker se še nikoli ni poročil kar tako, pa tudi sicer ne, saj je bil od zmeraj samski... Človek iz Avstralije in Arlette sta ga kmalu pomirila in mu zagotovila, da je vse skupaj samo formalnost. Še posebno prepričljiv je bil človek iz Avstralije, ker se mu je zazdelo, da se je Arlette prepogosto ozirala proti H-ju, da je bila z njim pretirano prijazna. To bi H-ja utegnilo preplašiti, je pomišljal Avstrelec in še bolj poudarjal, da je vse skupaj gola in čista formalnost.

H. je pristal. Dogovorili so se, da se vsi skupaj dobijo čez mesec dni in da do takrat uredijo vse potrebne dokumente za poroko.

Človek iz Avstralije je pomežiknil Arlette in odšel skupaj s H-jem proti avtu. Arlette se je vrnila k omaricam z vrtečimi se kokošmi.

H. še ni vedel, kaj naj bi počel v Avstraliji, toda slišal je, da se da na veliko načinov zaslužiti dober denar. Pomislil je, da bi se lahko zaposlil kot mizar, saj je ta poklic opravljal tudi doma, toda ni se mu dalo, da bi o tem preveč razmišljal. Denarja je imel še veliko, in kar je bilo najvažnejše, poročiti se je moral z gospo Arlette zaradi državljanstva.

Človek iz Avstralije je v nekaj tednih vse uredil glede poroke in po mesecu dni so se vsi trije spet srečali. Arlette je prišla na zmenek v čudoviti svileni obleki; čeprav je H. zaznal na njej rezek vonj po kokošjem blatu, se je skoraj zagledal vanjo. Vsi trije so se odpeljali iz Gosforda proti nekemu pubu sredi široke ceste, ki pelje čez avstralsko puščavo. Arlette je bila tisti večer zelo zgovorna in vsi trije so se napili okusnega piva. Pozno ponoči so se peljali nazaj proti Gosfordu. Človek iz Avstralije je veselo prepeval, H. pa je dremal na zadnjem sedežu. Tudi Arlette je nekaj časa prepevala, nato pa je segla z roko s svojega sedeža in se dotaknila H-jevega kolena. Ta se je predramil in ji pobožal tanke prste, polne lažnih diamantov. Človek iz Avstralije je mirno vozil in še naprej prepeval. Čeprav ni ničesar opazil, je Arlette potegnila naenkrat roko nazaj in H-ju se je zdelo, kakor da jo je strah. Samo za trenutek se mu je to zdelo, ker o tem kmalu potem ni razmišljal več. Zaspal je.

Na dan poroke je človek iz Avstralije prišel po H-ja v motel in skupaj sta se odpeljala do poročnega urada, kjer sta počakala Arlette. Po desetih minutah se je nedaleč od urada ustavil linijski avtobus in Arlette je izstopila v čudoviti obleki. Tudi bel klobuk in bele rokavice je nosila. Močan par-fum, s katerim si je tisti dan omočila vrat, je pregnal tisti duh po kokoših in H. je bil skoraj srečen, da se bo z njo oženil. Človek iz Avstralije je opazil, da se je H. precej zagledal v Arlette. Naglo mu je šepnil na uho, naj ne misli, da se je Arlette samo zanj tako ocedila, rekel mu je, da to počenja z vsakim.

Obreda je bilo kmalu konec. H. in Arlette sta se podpisala in bila tako poročena. Avstalec je bil srečen, da je H. dobil državljanstvo, in oba povabil na kosilo v gostilno ob cesti. Ko se je zmračilo, je pospremil oba na svoj dom. H. je odšel v motel, Arlette pa na ležišče ob koruzi. Nečesa pa človek iz Avstralije ni opazil. Arlette je v stranišču gostilne napisala H-ju pisemce, v katerem mu je sporočila, da ga bo kmalu obiskala v motelu. Ko so odhajali iz gostilne, mu je stisnila košček papirja v roko.

Po nekaj tednih je človek iz Avstralije prišel ponovno do Arlette, da bi jo obvestil o skorajšnji razporoki s H-jem in o novi poroki. Arlette ni bilo. Njena prijateljica je hranila kokoši in srkala požirke piva. Ničesar mu ni znala povedati, ker ji je Arlette baje pustila samo sporočilo, naj hrani kokoši in pazi na denar.

Človek iz Avstralije je začel sumiti, da ga je H. ogoljufal. Odpeljal se je pred njegov motel in čakal. Nekaj dni ni videl nikogar, ne H-ja ne Arlette; ko pa je šel nekega dne v bližnjo gostilno na pivo, je skozi zakajeno šipo videl Arlette, ki si je zakrivala obraz in tekla proti motelu. Spil je še zadnji požirek piva in stopil do motela. Na recepciji je vprašal, v kateri sobi živi H., in se napotil po stopnišču navzgor. Ko je prišel pred sobo, v kateri

naj bi živel H., je naslonil uho na vrata, da bi kaj slišal. Potrkal je in Arlette je nasmejana prišla k vratom. Zgrozila se je, ko ga je zagledala, in Avstalec jo je takoj porinil v notranjost ter zaloputnil vrata za sabo. Med njima se je začel hud pretep. On je zahteval, da gre z njim, ona pa tega ni želela. Naenkrat je človek iz Avstralije zagrabil nož in ji prerezal vrat. Odšel je, ko je Arlette še stokala na postelji in krvavela. Izdihnila je nekaj minut za tem. H. se je vrnil v motel nekaj minut kasneje, in ker se je preplašil, ko je zagledal Arlette mrtvo na svoji postelji, je pobral svoje stvari in odšel. Človek iz Avstralije se je vrnil v zabavišče. Arlettina prijateljica je še zmeraj srkala pivo. Človek se ji je približal in jo udaril po obrazu, ker je bil prepričan, da je bila zmenjena z Arlette, in ker jo je hotel kaznovati, se je spravil nanjo s pestmi. Takrat se je zgodilo nekaj zelo čudnega. Kokoši, ki so bile zaprte v omaricah s steklom, so začele udarjati s kljuni po lesu in po šipah. Človek iz Avstralije ni ničesar slišal, šele ko so začela pokati stekla na omaricah, se je ozrl. Kokoši so se v trenutku zagnale vanj, mu izključvale oči in lobanjo, da je obležal mrtev.

H-ja je policija še dolgo iskala, ker je bil Arlettin mož. O smrti človeka iz Avstralije pa so govorili, da je bilo čudno naključje.

SEPTEMBER 1965

Kristina in Antonija sta bili sestri. Živel sta v hiši z lesenim balkonom, in če sta stopili na prste, se jima je nad kostanjevo krošnjo pokazala dolina s širokim potokom.

Pred štiridesetimi leti sta se sestri odpravili na ples v bližnjo vas. Hodili sta celo uro po prašnem klancu, toda ko sta prišli do plesišča, sta takoj pozabili na utrujenost. Tisti je bil njun prvi ples, čeprav sta bili stari že dvajset let. Doma na kmetiji je bilo veliko dela in oče ju je nerad pustil od doma. Takrat je bilo tudi prvič, da sta se sami odpravili do sosednje vasi. Ob plesišču se je okrog dveh sestra nabralo veliko mladih moških. Vsak po vrsti je z njima enkrat zaplesal, saj sta bili tako lepi in čedni, da jima ni bilo para. Nosili sta čisto novi obleki, ki sta ju bili sešili že leto poprej, ko jima je oče obljubil, da bosta šli na ples, toda obljube ni držal.

Fantje, ki so z njima prvič zaplesali, se jima niso več približali. Govorili so, da imata sestri tako močan pogled, da bi vsakemu zamrznila kri v žilah, če bi se v katero od njiju zagledal. Dva mladeniča pa sta vendar tudi drugič zaplesala z njima. Ko je bilo glasbe konec, sta se jima ponudila, da ju pospremita do doma. Sestri sta privolili in vsi štirje so stopili po klancu. Med potjo nazaj so se na nebu nakopičili oblaki in kmalu zatem je začelo rositi. Hitreje so stopili, in ko so prišli do kapelice na križišču, sta se sestri hoteli posloviti. Mladeniča sta ju prijela za roko, se jima približala in ju poljubila. Vsi štirje so sloneli ob kapelici in gledali proti oblakom. V kapelici ni bilo križa, samo podobe angelov so bile naslikane v njej. Začelo je deževati. Mladeniča bi bila še ostala, toda Kristina in Antonija sta naenkrat stekli po klancu navzgor, proti kmetiji. – Vidimo se prihodnji mesec, tu ob

kapelici – sta za njima zaklicala mladeniča. – Kdaj? – sta vprašali dekleti. – Na zadnjo nedeljo – sta jima odgovorila mladeniča in gledala njuni vitki postavi, ki sta izginjali v temi.

Kristina in Antonija sta naslednji mesec delali z velikim veseljem. Vstajali sta še bolj zgodaj, kot je bilo treba, gnali sta živino na pašo, pomagali očetu in materi na njivi, in čeprav sta bili zvečer močno utrujeni, še dolgo nista mogli zaspati. Njune misli in besede so se venomer vrtele okrog dveh mladeničev. Gledali sta proti oknu in zdelo se jima je, da v njem vidita dva mladeniča. Strah ju je bilo. Zatisnili sta oči, in ko sta končno zaspali, sta skoraj vsak večer sanjali. Sanje so bile zmeraj iste. Tekali sta po peščenem klancu in nad njima so letali angeli, tisti, ki so bili naslikani v kapelici, njihove glave so bile podobne psom in njihov glas ni bil angelski, bilo je renčanje in cviljenje pretepenih psov. Zaradi teh sanj sta se sestri zbujali zelo vznemirjeni. (Z rjuho sta si posušili potno čelo in na srečo kmalu pozabili na ves strah.)

In končno je minil mesec in prišla je zadnja nedelja. Kristina in Antonija sta se ponovno praznično oblekli in stekli do kapelice na križišču. Nekaj ur sta molče stali na klancu, toda mladeniča se nista pokazala. – Bosta že prišla prihodnji mesec, – sta se tolažili in se vrnili proti domu. Tisti mesec jima delo ni šlo od rok in ponoči nista mogli zatisniti očesa. Bolj so dnevi minevali, bolj sta bili odločeni, da tista dva mladeniča morata postati njuna moža.

Minil je tudi drugi mesec. Antonija in Kristina sta se spet odpravili h kapelici, toda tudi tisto nedeljo se mladeniča nista pokazala. Minil je še tretji mesec. Prišla je zima, Kristina in Antonija pa sta še zmeraj hodili h kapelici na križišče. Če je šel kdo mimo in ju vprašal, zakaj se ne spravita na toplo, sta odgovarjali, da molita. Obe sta pa pozabili, da v kapelici ni več križa. Pozabili sta tudi zato, ker je tedaj zapadlo toliko snega, da se tudi naslikanih angelov ni dalo videti, kaj šele križ. Ljudje so se samo nasmihali in stopali dalje.

Ko se je sneg začel tajati, se je tudi Kristini in Antoniji povrnila pomladna veselost. Zmeraj bolj sta bili prepričani, da se bosta mladeniča vrnila. Na prvo nedeljo v pomladi sta stekli h kapelici in čakali. Gledali sta proti obzorju, od koder se je vzpenjala vijugasta prašna cesta. Tu pa tam sta se ozrli v notranjost kapelice, proti naslikanim angelom, pa spet hitro naravnali pogled proti obzorju, kakor bi se bali, da se bodo angeli naenkrat prelevili v krvoločne podobe iz njunih sanj. Kristina in Antonija sta čakali skoraj do mraka, toda zaman. Vrnili sta se na dom in popili kozarček žganja.

Mnogo je bilo fantov od vsepovsod, ki so slišali za Kristino in Antonijo, in mnogo jih je tudi prišlo na njun dom, da bi ju zaprosili za roko, toda sestri sta vsakega odklonili.

In tako so minila leta. Na vsako zadnjo nedeljo v mesecu sta sestri stopili h kapelici in čakali. Oče in mati sta jima umrla, in ker nista imeli drugih sorodnikov, sta ostali popolnoma sami. Ostali sta jima dve kravi, nekaj kokoši in njiva, na kateri je rasel samo še plevel. Nekdo v vasi jima

je podaril staro televizijo, da sta se lahko v zimskih večerih kratkočasili. Gledali sta kviz oddaje in skušali odgovoriti na vprašanja, ki jih je voditelj oddaje postavljajl tekmovalcem.

Po mnogih letih sta spet stali ob kapelici. Takrat je prvič pripeljal avtobus v vas, ker so tisto prašno cesto končno razširili in asfaltirali. Sestri sta z razširjenimi očmi gledali proti avtobusu, če bi morda zagledali dva mladeniča, ki sta jima obljubila, da se vrmeta. Avtobus se je za trenutek ustavil pri kapelici, toda nihče ni izstopil. Šofer je vprašal sestri, če sta čakali nanj, toda obe sta mu odkimali in se mu prijazno nasmehnili. Avtobus je odpeljal in sestri sta se vrnili na dom.

Okrog po vaseh se je razširila novica, da Kristina in Antonija stojita ob kapelici na križišču vsako zadnjo nedeljo v mesecu. Vsi so že vedeli, da pričakujeta dva mladiča, v katera sta se zaljubili pred mnogimi leti. Ljudje so tudi vedeli, katera dva sta bila, toda niso jima mogli o vsem tem nič povedati, ker sta živela na tujem. Nekateri so tudi trdili, da sta poročena in da imata veliko otrok...

Nekega dne se je v gostilni zbrala vesela družčina. Po nekaj kozarcih vina so fantje začeli razpravljati prav o Kristini in Antoniji. Nekateri so menili, da sta sestri ponoreli, drugi pa so predlagali, da bi ju bilo treba potolažiti, če sta nori ali pa ne. Ker so zmagali tisti, ki so zagovarjali drugi predlog, so med seboj izbrali mladeniča, ki naj bi naslednji mesec odšla na zmenek s sestrama.

In tako je tudi bilo. Kristina in Antonija sta čakali ob kapelici kakor vsako zadnjo nedeljo v mesecu. Avtobus se je ustavil in mladeniča sta izstopila. Kristina in Antonija sta se jima približali in nasmehnili. V njunih očeh je žarela veselost, kakor takrat, ko jima je oče dovolil na ples. Sestri sta jima podali roko in ju pospremili na dom. Ponudili sta jima kosilo in jima začeli pripovedovati o življenju, o času, ki tako hitro mine. Fanta sta ju poslušala in se tu pa tam tiho nasmihala. Sestri sta bili prepričani, da sta to tista mladeniča, ki sta se z njima dogovorili pred toliko leti. Nista razumeli, da je vse skupaj šala, pa tudi na razliko v starosti nista pomislili. Sestri sta bili vsaj petindvajset let starejši kakor mladeniča, ki sta sedela pred njima. Kristini in Antoniji je bilo vseeno. Vedeli sta, da se bosta mladeniča vrnila in to jima je bilo dovolj. Ko sta fanta pojedla, sta se tudi poslovila. Obljubila sta sestrama, da se vrmeta prihodnji mesec na nedeljo in odšla.

Tako sta Kristina in Antonija spet čakali. Fanta, ki sta se z njima pošalila, sta na vse to že pozabila. Večkrat sta se peljala z avtobusom mimo kapelice, in šele ko sta včasih zagledala sestri, ki sta stali ob njej, sta jima pomahala in včasih naslonila ustnice na šipo, kakor bi jima želela poslati vroč poljub. Kristina in Antonija sta jima odzdravljali z dvignjeno roko in gledali za odhajajočim avtobusom. – Mogoče danes nimata časa, – sta razmišljali in se vračali domov. Takrat so se jima vrnile sanje, zaradi katerih sta se pred mnogimi leti prebujali v strahu in grozi. Spet sta sanjali o angelih iz kapelice, spet so angeli letali nad njima in njihove glave so bile podobne krvoločnim psom. Kristina in Antonija se zaradi teh sanj nista več vznemirjali. V njunih prsah se je nekaj prelomilo...

Na zadnjo nedeljo v septembru leta 1965 sta sestri stali ob kapelici. Ničesar več si nista rekli. Ljudje, ki so hodili mimo, so ju prijazno pozdravljali, toda sestri se nista zmenili zanje. Gledali sta proti cesti, ki je peljala v dolino, kakor bi se jima pogled prilepil na obzorje. Ljudje so opazili neko čudno silo v njunem pogledu. Res, v njunem pogledu je bilo nekaj nepopisno močnega, in to sta tudi sami vedeli. Lahko bi bili spustili pogled v tla in se vrnili domov, toda tega nista storili. Naenkrat sta zaslišali, da se avtobus približuje po cesti navzgor. Še bolj sta zapičili pogled v obzorje, ustnice so se jima rahlo zatresle in v hipu je bilo slišati izza ovinka močan trušč. Kmalu zatem je bilo slišati tudi stokanje ljudi, kričanje . . . Avtobus se je prevrnil in vsi potniki so bili pri priči mrtvi. Med temi sta bila tudi mladeniča, ki sta se bila pošalila s sestrama. – Vsi so mrtvi, – so kričali ljudje, sestri pa sta se mirno odpravili proti domu. Ko sta prišli domov, sta šli na balkon, stopili na prste in se čez kostanjevo krošnjo ozrli proti dolini. Nato sta zaprli polkna in legli v posteljo. Nikogar več nista čakali.

Ljudje, ki so šli drugo jutro mimo kapelice, so ob njej našli dva mrtva psa. Tisti, ki so se ozrli tudi v notranjost kapelice, pa so lahko opazili, da so v njej naslikani angeli izginili.

MAJ 1970

Skozi vas so že več let vozili kamioni z živino, ki so prihajali z vzhoda. Ljudje so govorili, da bo kmalu dokončana avtocesta in da v vasi ne bo več smrdelo. Bile so samo govornice, kajti ovc, krav in konj je bilo zmeraj več v tistih kamionih in tudi kolone so bile zmeraj daljše. Tina se je najbolj veselila teh kamionov. Vsak dan je stala ob odprtem oknu in gledala, kako vozijo mimo. Stara je bila okrog šestnajst let, v šolo pa ni hodila, ker so menili, da je malce zaostala, da je drugačna kakor drugi otroci in da bi zaradi svoje rahle debilnosti (tako so jo nekateri zdravniki kvalificirali) utegnila poškodovati tudi druge otroke. Zato je bila Tina zmeraj doma in gledala kamione. Ko so peljali mimo, je začela iztegovati roke proti njim, kakor bi se jih želela dotakniti ali pa se z njimi mogoče odpeljati. Tega ni nihče razumel.

Mati je pustila Tino večkrat samo doma, ker je njihov sosed, ki je bil penzionist, včasih popazil nanjo. Samo pa jo je pustila tudi zato, ker je vedela, da si mora sama pomagati. Tina je že vedela, kje je hladilnik, če je bila lačna ali žejna.

Ob sobotah se je Tina še posebej veselila kamionov, ker je vedela, da jih do ponedeljka ne bo več videla. In prav na soboto okrog 10.30 je zaslišala njihov zvok, ko so bili še za ovinkom. Stekla je k oknu, ga odprla in se naslonila na okensko polico. Prvi so pripeljali kamioni iz Madžarske. Rumeni kamioni. Sosed je bil že zdavnaj povedal Tini, da na njih piše Hungarkamion. Za Tino so bili ti najmanj zanimivi, ker so bili pokriti s platnom in se ni dalo videti v njihovo notranjost, pa jih je imela vseeno

rada, ker so po navadi najavljali zelo dolgo kolono. Rumeni kamioni so se počasi oddaljevali in za njimi so lezli tisti iz Turčije, z zajci in kokošmi.

Nenadoma, ko so bili turški kamioni mimo, se je kolona ustavila. Ljudje so se začeli zbirati na cesti in kričati. Tina ni razumela, kaj se dogaja, dokler ni mimo njenega okna zdirjal črn konj. Tini je zastal dih, ker tako lepe živali ni še nikoli videla. Tina je gledala desno in levo, toda še zmeraj ni razumela, kaj se je zgodilo. Ljudje so kričali in gledali proti ovinku. Še bolj se je nagnila skoz okno in se tudi ona ozrla proti ovinku. Takrat je vse razumela. Kamion s konji se je prevrnil in konji so se porazgubili po vasi. Šofer kamiona je nekaj kričal in mahal. Verjetno je bil Poljak, ker je bil kamion rdeče barve in sosed je povedal Tini, da prihajajo tisti kamioni iz Poljske. Šofer je še nekaj časa mahal z rokami, potem pa je vzel pištolo in ustrelil v konja, ki je že ležal ob njem. Tina se je stresla, pomislila je, da bodo vse konje pobili, ker ji je sosed rekel, da Poljaki vozijo konje za klanje, da jih lahko potem ljudje pojejo.

Tina je zaprla okno in se usedla. Noge so se ji tresle. Spila je požirek vode in stekla za hišo na vrt, ker je mislila, da tam ne bo slišala kričanja ljudi. Toda v vrtu je bilo slišati vse še bolj glasno in razločno. Tudi konjsko hrzanje in udarjanje s kopiti je slišala. Preplašeno je poslušala, ko je še enkrat počilo. Še enega so ustrelili, je pomislila. Potem je zaslišala udarjanje konjskih kopit, ki se je zmeraj bolj bližalo. Ostala je negibna in gledala, kaj se bo zgodilo. Po nekaj sekundah je v njen vrt pridirjal svetlorjav konj. Tina se je sprva preplašila, toda ko je opazila, da se je konj pomiril, ga je začela z veseljem opazovati, čeprav ji je srce še zmeraj močno udarjalo. Ko se je še bolj približala živali, je opazila, da je žival znojna. Pomislila je, da mora konja pokriti, ker se bo drugače prehladil. Zmuznila se je v hišo in povlekla deko z mamine postelje. Z deko v roki se je začela počasi približevati konju in ga gledati v oči. Konj se ni premaknil. Tudi on je gledal Tino v oči in jo pustil, da ga pokrije. Tina bi se bila rada z njim pogovorila, toda nobenega glasu ni zmogla. Samo z rokami je nekaj mahala in neslišno premikala ustnice.

Ljudje na cesti so začeli še bolj kričati. Konj se je ozrl proti cesti in Tina za njim. Obema je dolgo utripalo srce, dokler se nista spet pomirila. Konj se je sklonil k travi in Tina ga je lahko prvič pobožala. Takrat je bilo slišati spet dva močna strela. Tina je stekla do okna in pogledala proti ovinku. Videla je, da dvigujejo kamion in da ob njem leži nekaj konj. Tina ni vedela, ali so konji mrtvi ali pa samo ležijo. Ko pa je videla, da ljudje dvigujejo živali in jih polagajo v kamion, je razumela, da so jih pobili. Še šoferja je videla, kako prešteva mrtve živali, nato pa je stekla na vrt in izbuljila oči. Konj se je ozrl k njej, kakor k stari prijateljici, ki ga je povabila na svežo deteljo. Tina je začela drhteti. Približala se je konju in ga začela porivati proti notranjosti hiše. Konj se nekaj časa ni pustil, potem pa se je le dal poriniti v hišo. Tina, ki je bila takrat že vsa znojna, je za sabo zaprla vrata in jih zaklenila. Konj je mirno obstal na hodniku in ovohaval kristalno vazo.

Tina je spet stekla k oknu in pogledala, kaj se dogaja na cesti. Kamion

z ubitimi konji je stal zdaj nekje ob strani, da je kolona lahko peljala mimo. Šofer, Poljak, pa je še zmeraj nekaj kričal in zakorakal po cesti navzgor, proti Tinini hiši. Sunkovito je zaprla okno in stekla na hodnik h konju. Konj je še zmeraj stal tam in migal z ušesi, kakor bi vedel, da mora tudi sam ostati tiho. Nenadoma je Tina zaslišala korake v vrtu. Spočetka je pomislila, da je morda sosed, potem pa se je spomnila, da ga je že zjutraj videla, kako se je z avtobusom odpeljal v mesto. Zgrozila se je in stekla do vrat. Poljak je bil na vrtu in gledal v travo, po kateri je malo poprej stopal konj. Tudi znake podkev je zagledal in videl, da peljejo v hišo. Tina je stekla h konju in ga objela. Poljak je medtem vzel v roko pištolo in začel z njo trkati na vrata. Konj se je začel močno znojiti. Z izbuljenimi očmi sta oba gledala proti vratom, po katerih je Poljak zmeraj močneje udarjal. Potem jih je sam odprl in stopil v hišo. Nikogar ni bilo. Povsod je pogledal, a ni nikogar našel, čeprav je bil prepričan, da je v tisti hiši njegov konj.

Ko se je proti večeru vrnila Tinina mama, je takoj poklicala policijo. Nekaj mesecev so vsi iskali Tino, toda ko je minilo leto, so tudi zadnji preiskovalci nehali iskati. Izginila je, so govorili ljudje. Ko bi vsaj umrla, so govorili drugi, saj je bila debil. Kaj pa naj počne tak otrok na tem svetu . . .

Po dvajsetih letih pa je v časopisih pisalo, da živi na Poljskem ženska, ki se z nikomer drugim ne zna pogovarjati, razen s konji. Pisalo je, da živi na kmetiji blizu Lodža, da spi s konji, da se skupaj z njimi hrani in da je srečna.